

CENG 213 Veri Yapıları 10: Çizge Algoritmaları(Graph Algorithms)

Öğr.Gör. Şevket Umut ÇAKIR

Pamukkale Üniversitesi

Hafta 10

1 Minimum Açılım Ağaçları(Minimum Spanning Trees)

- Kruskal'ın MST Algoritması
- Prim'in MST Algoritması

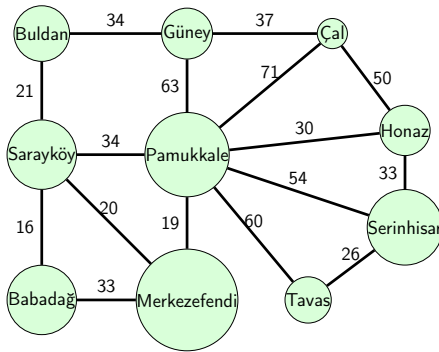
2 En Kısa Yol

- Dijkstra'nın Algoritması

Ağırlıklı Çizgeler/Weighted Graphs

Tanım

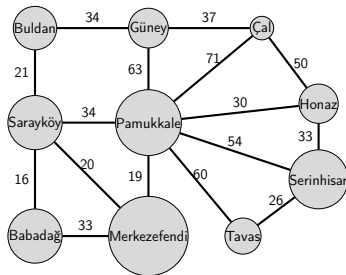
Kenarları üzerinde ağırlık değerleri bulunan çizgelere **ağırlıklı çizge(weighted graphs)** adı verilir.

Minimum Açılım Ağaçları/Minimum Spanning Trees

Tanım

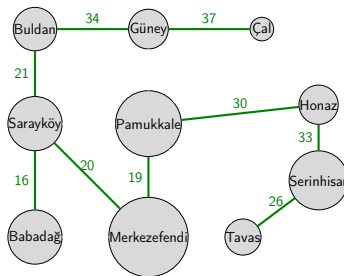
Açılım ağaçları bağlı ve yönsüz bir çizgede bütün düğümleri birbirine bağlayan ağaç yapısındaki bir alt çizgedir. **Minimum açılım ağacı(minimum spanning tree, MST)**, açılım ağaçları içinde toplam ağırlığı en az olan ağaçtır.

Minimum Açılım Ağaçları/Minimum Spanning Trees

Tanım

Açılım ağaçları bağlı ve yönsüz bir çizgede bütün düğümleri birbirine bağlayan ağaç yapısındaki bir alt çizgedir. **Minimum açılım ağacı(minimum spanning tree, MST)**, açılım ağaçları içinde toplam ağırlığı en az olan ağaçtır.

Minimum Açılım Ağaçları/Minimum Spanning Trees

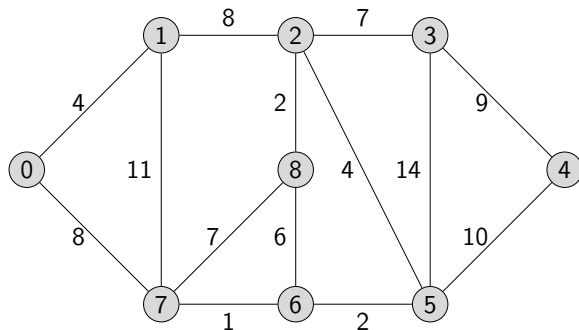
- Minimum açılım ağaçlarını bulmak için çeşitli yöntemler mevcuttur
- En bilinenleri Prim'in ve Kruskal'ın algoritmalarıdır.
- Minimum açılım ağacı $V - 1$ tane kenar içerir

Kruskal'ın MST Algoritması

- 1 Kenarları ağırlıklarına göre artan sırada sırala
- 2 En küçük kenarı ele al. Eğer mevcut seçilen kenarlarla bir döngü/çevrim(cycle) içermiyorsa kenarı seç, aksi takdirde kenarı bırak
- 3 Kapsayan ağaçta $V - 1$ tane düğüm olana kadar Adım 2'yi tekrarla

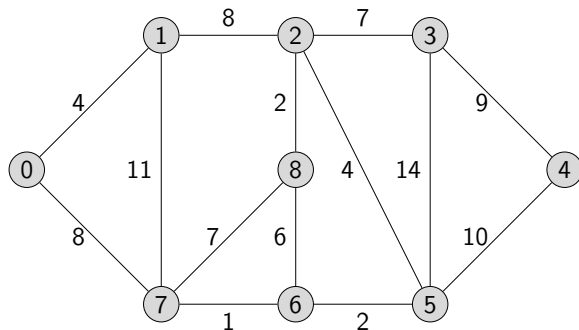
Şekil: Kruskal'ın MST Algoritması

Kruskal Örnek

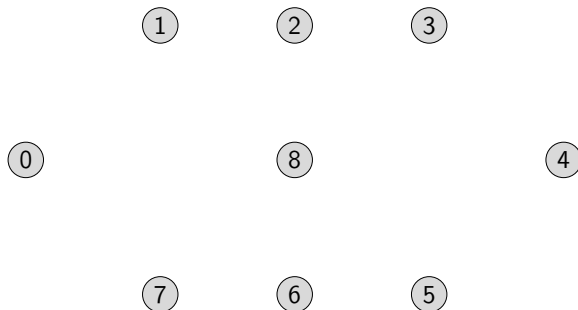

Kruskal Örnek

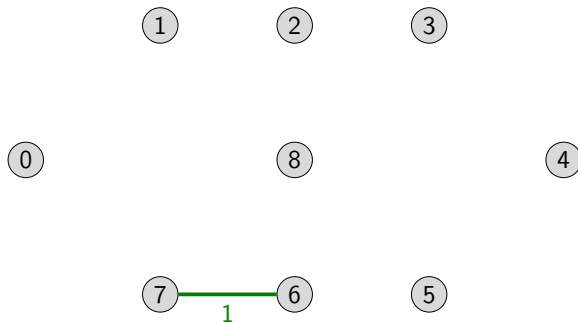
Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

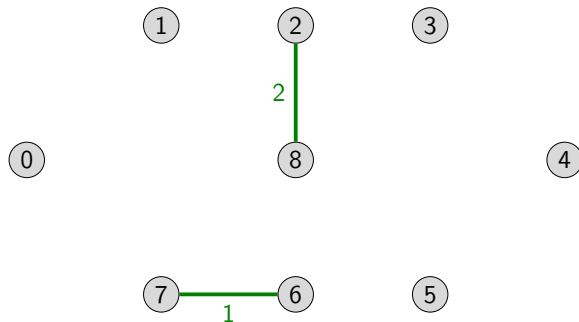
Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

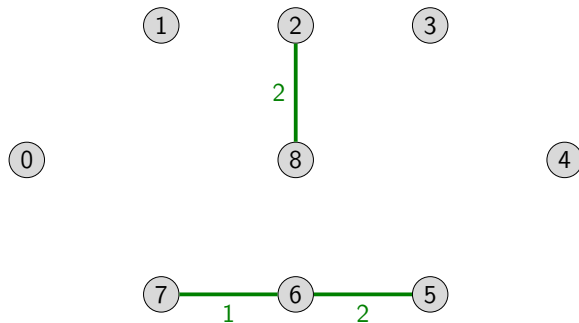
Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

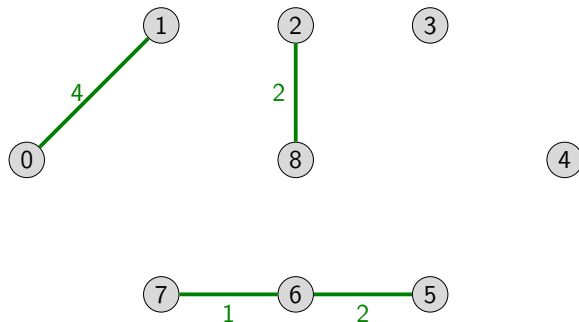
Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

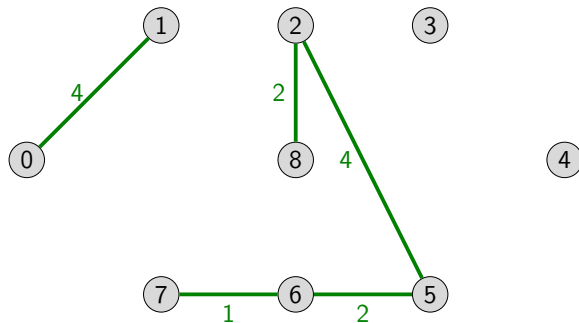
Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

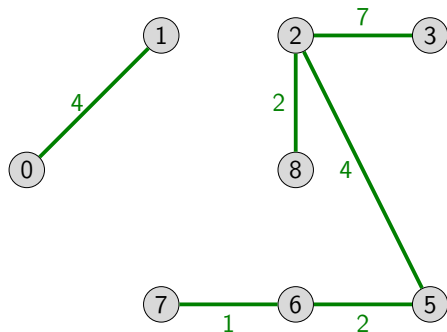
Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

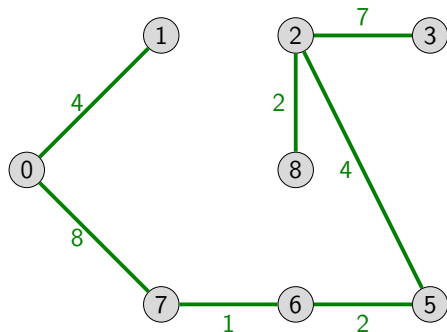

4

Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

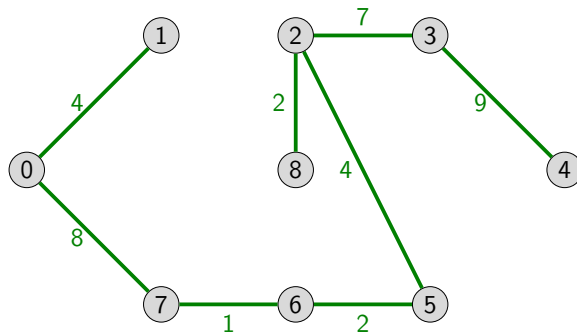
Kruskal Örnek

4

Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Kruskal Örnek

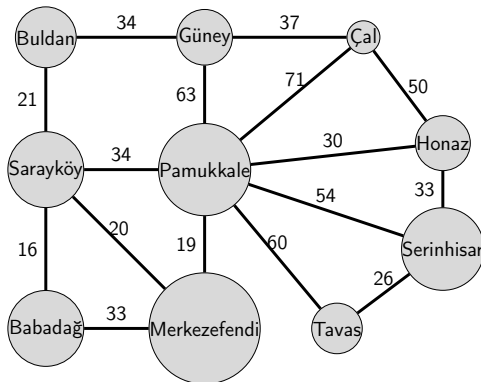

Ağırlık	Hedef	Kaynak
1	7	6
2	8	2
2	6	5
4	0	1
4	2	5
6	8	6
7	2	3
7	7	8
8	0	7
8	1	2
9	3	4
10	5	4
11	1	7
14	3	5

Toplam ağırlık: 37

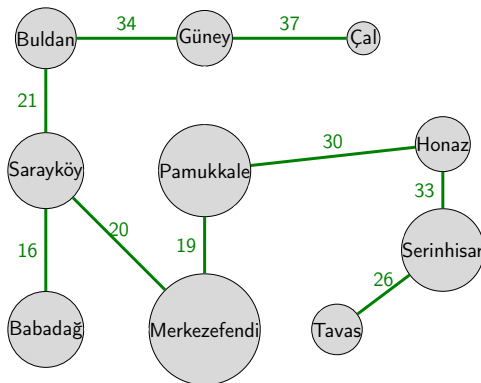
Kruskal Soru

Aşağıdaki çizgenin Kruskal algoritmasına göre minimum kapsayan ağacını bulunuz.

Kruskal Soru

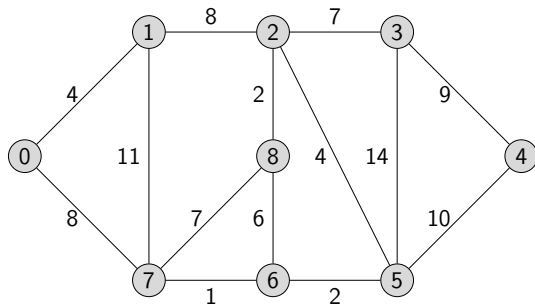
Aşağıdaki çizgenin Kruskal algoritmasına göre minimum kapsayan ağacını bulunuz.

Prim'in MST Algoritması

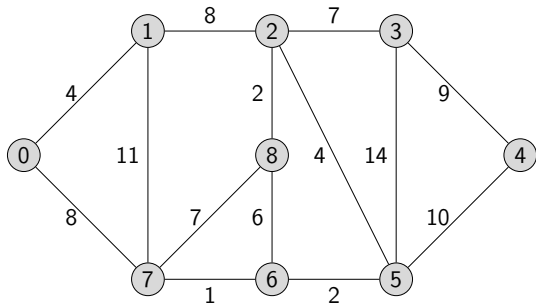
- ❶ MST içindeki düğümleri tutacak S kümesini oluştur
- ❷ Başlangıç düğümüne 0, diğer düğümlere ∞ anahtar değeri verilir
- ❸ Bütün düğümler S kümesinde olmadığı sürece
  - a) S kümesinden minimum anahtar değerine sahip u düğümünü al
  - b) u 'yu S kümesine ekle
  - c) u 'nun komşu düğümlerinin anahtar değerini güncelle: u 'nun komşusu v için eğer u - v kenarının ağırlığı v 'nin anahtar değerinden küçükse u - v kenarının değeri ile güncelle

Prim Örnek

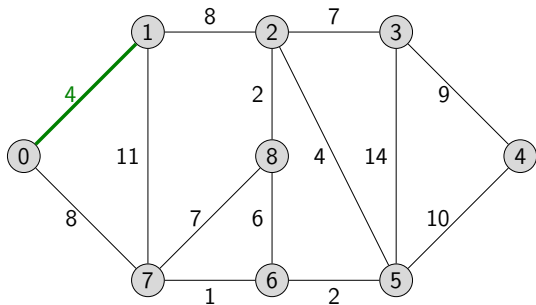
V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	∞	
2	∞	
3	∞	
4	∞	
5	∞	
6	∞	
7	∞	
8	∞	

Prim Örnek

V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	
2	∞	
3	∞	
4	∞	
5	∞	
6	∞	
7	8	
8	∞	

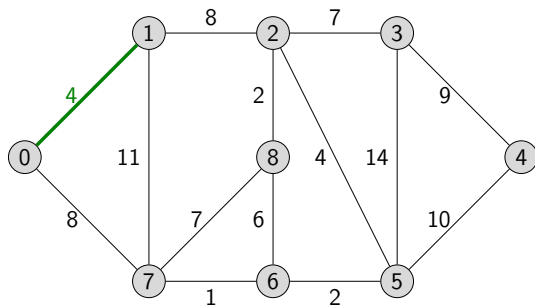
Prim Örnek

V	Uzaklık	∈
0	0	✓
1	4	✓
2	∞	
3	∞	
4	∞	
5	∞	
6	∞	
7	8	
8	∞	

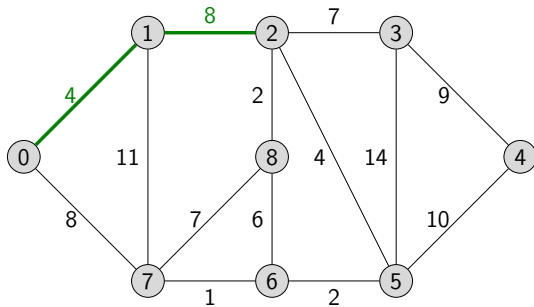

Prim Örnek

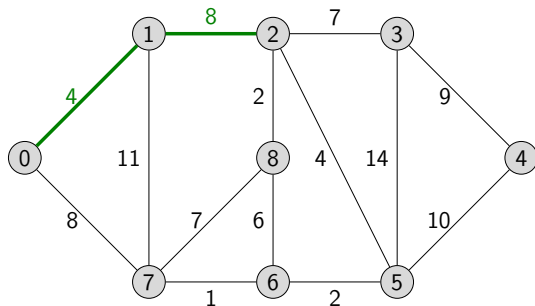
V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	
3	∞	
4	∞	
5	∞	
6	∞	
7	8	
8	∞	

Prim Örnek

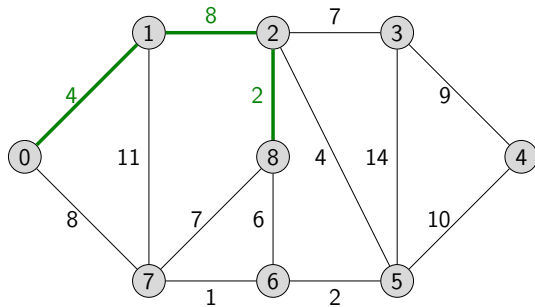
V	Uzaklık	∈
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	∞	
4	∞	
5	∞	
6	∞	
7	8	
8	∞	

Prim Örnek

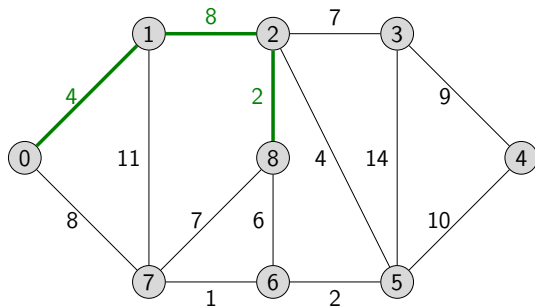
V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	∞	
5	4	
6	∞	
7	8	
8	2	

Prim Örnek

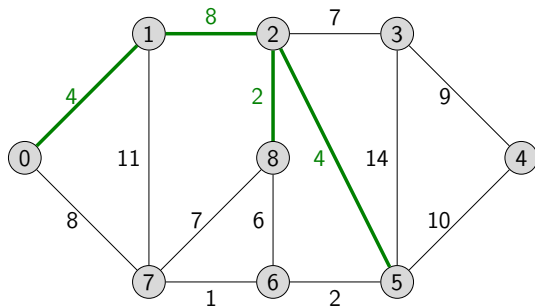
V	Uzaklık	∈
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	∞	
5	4	
6	∞	
7	8	
8	2	✓

Prim Örnek

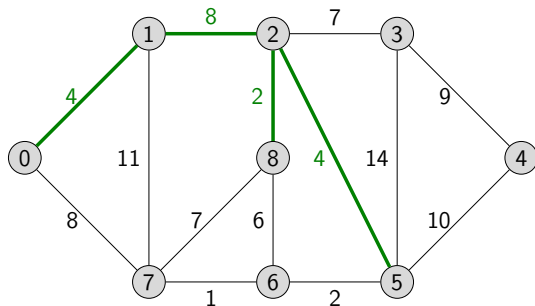
V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	∞	
5	4	
6	6	
7	7	
8	2	✓

Prim Örnek

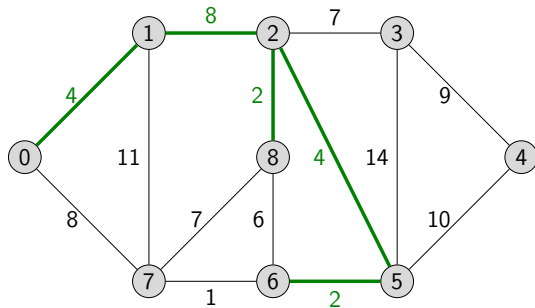
V	Uzaklık	∈
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	∞	
5	4	✓
6	6	
7	7	
8	2	✓

Prim Örnek

V	Uzaklık	✓
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	10	
5	4	✓
6	2	
7	7	
8	2	✓

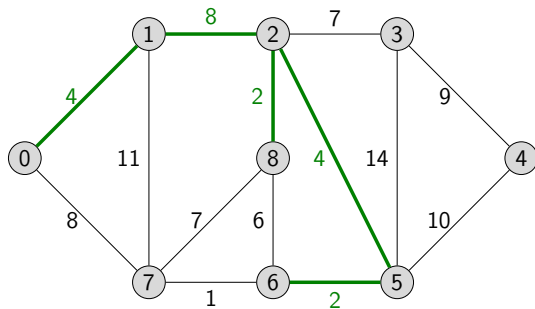
Prim Örnek

V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	10	
5	4	✓
6	2	✓
7	7	
8	2	✓

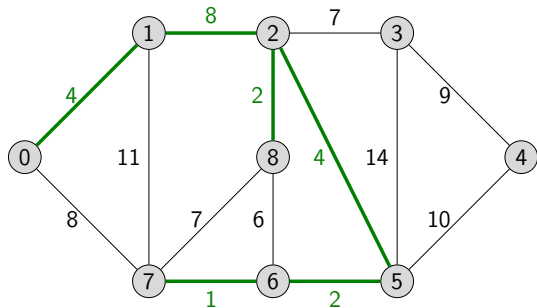

Prim Örnek

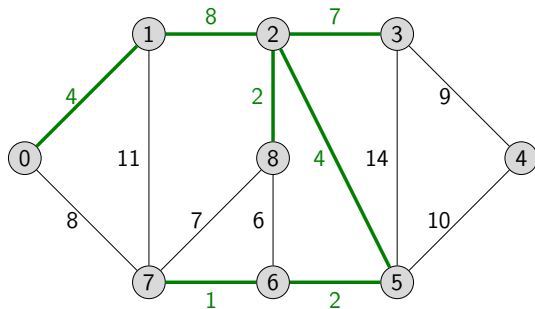
V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	10	
5	4	✓
6	2	✓
7	1	
8	2	✓

Prim Örnek

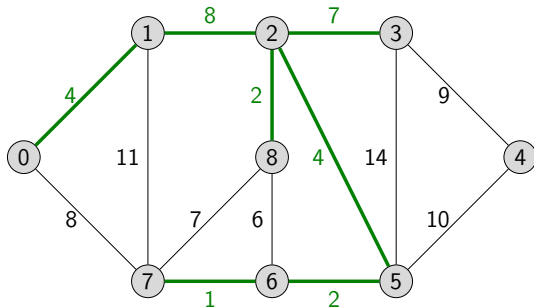
V	Uzaklık	∈
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	
4	10	
5	4	✓
6	2	✓
7	1	✓
8	2	✓

Prim Örnek

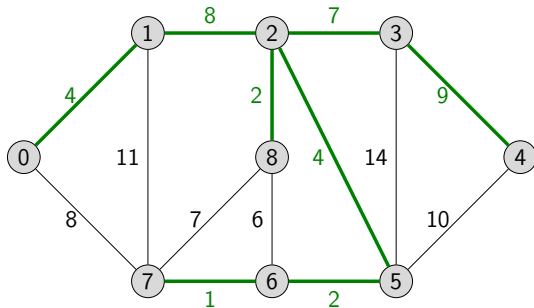
V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	✓
4	10	
5	4	✓
6	2	✓
7	1	✓
8	2	✓

Prim Örnek

V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	✓
4	9	
5	4	✓
6	2	✓
7	1	✓
8	2	✓

Prim Örnek

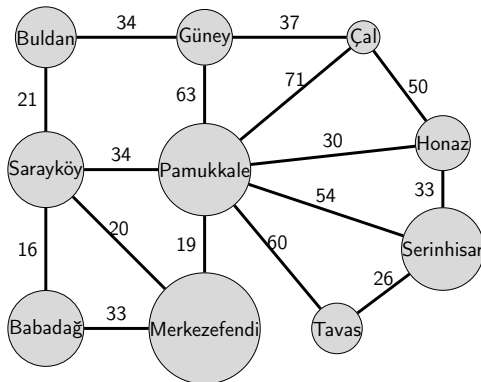

V	Uzaklık	$\in$
0	0	✓
1	4	✓
2	8	✓
3	7	✓
4	9	✓
5	4	✓
6	2	✓
7	1	✓
8	2	✓

Toplam ağırlık: **37**

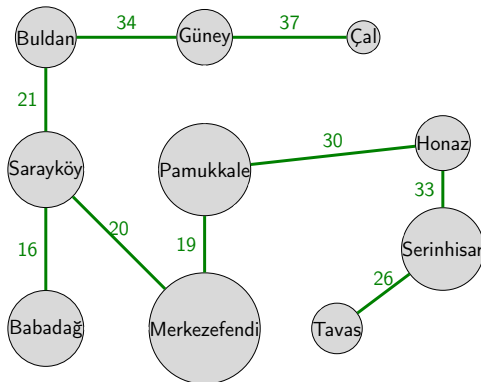
Prim Soru

Aşağıdaki çizgenin Prim algoritmasına göre minimum açılım ağacını bulunuz.

Prim Soru

Aşağıdaki çizgenin Prim algoritmasına göre minimum açılım ağacını bulunuz.

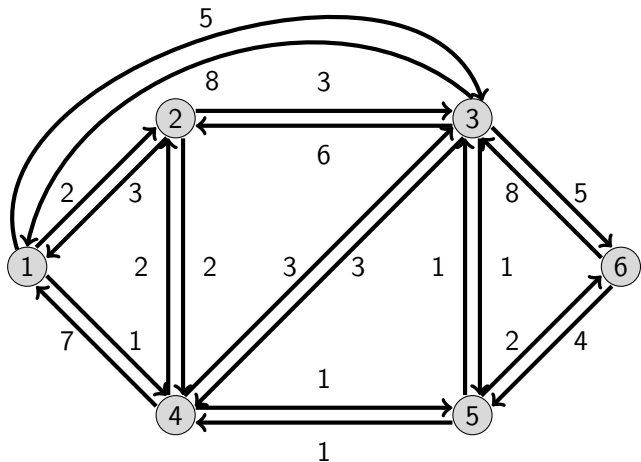

Dijkstra'nın Algoritması

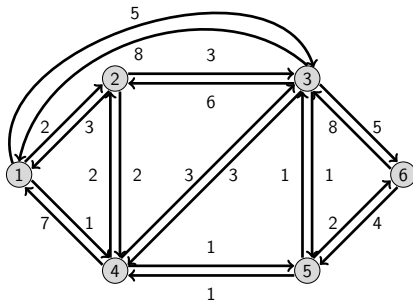
- Seçilen bir düğümden diğer bütün düğümlere olan en kısa yolu bulur.
- Prim'in algoritmasına benzer şekilde çalışır.
- Başlangıçta boş bir küme ile başlanır ve her seferinde kümeye komşu düğümlerden ağırlığı en küçük olan seçilir ve güncellemeler yapılır.
- Eğer seçilen elemanın komşularında daha kısa bir yol varsa uzunluk ve yol güncellenir.

Dijkstra'nın Algoritması

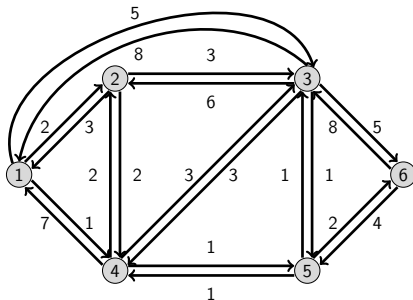

Dijkstra Örnek

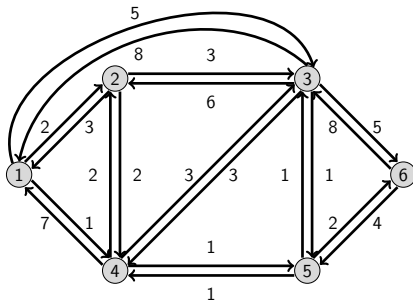
lt	T	U.2	Y.2	U.3	Y.3	U.4	Y.4	U.5	Y.5	U.6	Y.6

Dijkstra Örnek

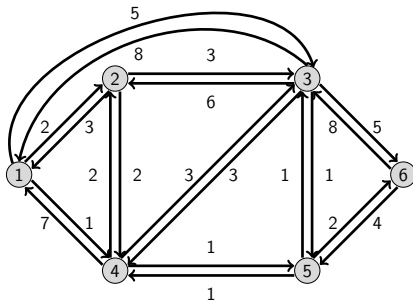
It	T	U.2	Y.2	U.3	Y.3	U.4	Y.4	U.5	Y.5	U.6	Y.6
1	1	2	1-2	5	1-3	1	1-4	∞	-	∞	-

Dijkstra Örnek

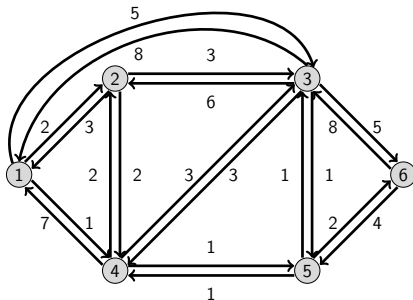
It	T	U.2	Y.2	U.3	Y.3	U.4	Y.4	U.5	Y.5	U.6	Y.6
1	1	2	1-2	5	1-3	1	1-4	∞	-	∞	-
2	1,4	2	1-2	4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-

Dijkstra Örnek

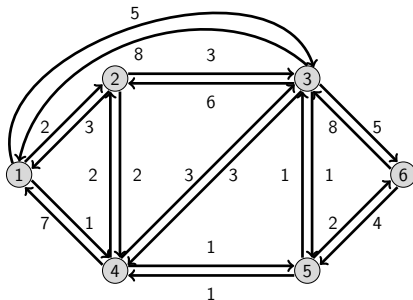
It	T	U.2	Y.2	U.3	Y.3	U.4	Y.4	U.5	Y.5	U.6	Y.6
1	1	2	1-2	5	1-3	1	1-4	∞	-	∞	-
2	1,4	2	1-2	4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-
3	1,4,2			4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-

Dijkstra Örnek

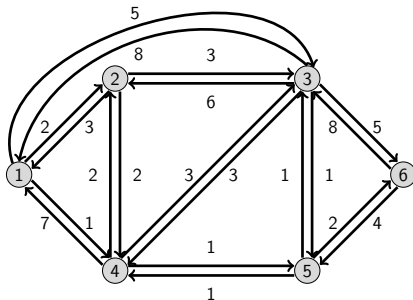
It	T	U.2	Y.2	U.3	Y.3	U.4	Y.4	U.5	Y.5	U.6	Y.6
1	1	2	1-2	5	1-3	1	1-4	∞	-	∞	-
2	1,4	2	1-2	4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-
3	1,4,2			4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-
4	1,4,2,5			3	1-4-5-3					4	1-4-5-6

Dijkstra Örnek

It	T	U.2	Y.2	U.3	Y.3	U.4	Y.4	U.5	Y.5	U.6	Y.6
1	1	2	1-2	5	1-3	1	1-4	∞	-	∞	-
2	1,4	2	1-2	4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-
3	1,4,2			4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-
4	1,4,2,5			3	1-4-5-3					4	1-4-5-6
5	1,4,2,5,3									4	1-4-5-6

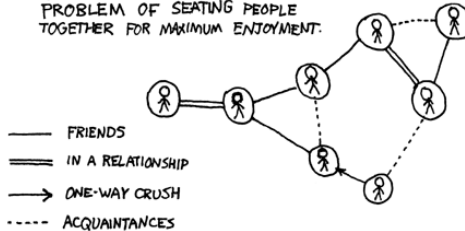
Dijkstra Örnek

İt	T	U.2	Y.2	U.3	Y.3	U.4	Y.4	U.5	Y.5	U.6	Y.6
1	1	2	1-2	5	1-3	1	1-4	∞	-	∞	-
2	1,4	2	1-2	4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-
3	1,4,2			4	1-4-3			2	1-4-5	∞	-
4	1,4,2,5			3	1-4-5-3					4	1-4-5-6
5	1,4,2,5,3									4	1-4-5-6
Çözüm	1,4,2,5,3,6	2	1-2	3	1-4-5-3	1	1-4	2	1-4-5	4	1-4-5-6

AT THE MOVIES, I GET FRUSTRATED
WHEN WE FILE INTO OUR ROW
HAPHAZARDLY, IGNORING THE
COMPUTATIONALLY DIFFICULT
PROBLEM OF SEATING PEOPLE
TOGETHER FOR MAXIMUM ENJOYMENT.

GUYS! THIS IS NOT
SOCIALLY OPTIMAL!

